

کارنامه ۱۶ سال فعالیت نشریه جراحی ایران

۱۳۷۸-۱۳۹۳

یکی از راه‌های مهم ارتقاء کیفیت اقدامات تشخیصی و درمانی در رشته‌های جراحی انتقال تجربه است و این امر خطیر محقق نمی‌شود، مگر با انتشار حاصل اقدامات جراحان، به شکل مقالات مختلف در نشریات علوم پزشکی. اما در این جهت در کشور ما که در زمینه تولید و انتشار علم نو پا است، انتشار منظم نشریات با مشکلات زیادی روبرو بوده و هست؛ از جمله مشغله جراحان، احساس عدم نیاز، عدم تسلط به روش‌های پژوهشی، دسترسی مشکل به اطلاعات در پرونده‌های ناقص و غیره. هیأت تحریریه فصلنامه علمی - پژوهشی جراحی ایران از ۱۶ سال قبل انتشار ماحصل فعالیت‌های علمی - پژوهشی جراحان کشور را رسالت خود دانسته و علاوه بر آن با توجه به شرایط خاص کشور، فرهنگ‌سازی و تشویق جراحان کشور را نیز امری ضروری تلقی نمود. شعار هیأت تحریریه چنین بوده است:

«آنگاه که ابزار جراحی را زمین می‌گذارید، قلم بدست بگیرید.»

ما با تحلیل واقعیات کشور و مشکلات شاغلین حرفه مشکل جراحی، وظائف خود را تا حدی متفاوت از نشریات وزین علمی جهان دیده‌ایم.

اولاً مقالات همکاران را اگر چه در چهارچوب اهداف و حوزه فعالیت نشریه به دقت بررسی، داوری و اصلاح می‌نمائیم، اما با احترام عمیق به ارزش تلاش‌های ایشان علیرغم بسیاری کاستی‌ها و نواقص، این مقالات را با مقالات کشورهای پیشرو در علم جراحی مقایسه نمی‌کنیم؛ بلکه بدون احساس منفی نسبت به سطح علمی بعضاً نازل برخی مقالات به انتشار همت می‌گماریم تا در طی زمان، فاصله میان کیفیت مقالات ما و سایرین کاهش یابد.

هیأت تحریریه مگر در موارد خاص، بنای بر رد مقالات ندارد؛ بلکه با کمک اعضاء هیأت تحریریه که همگی از بهترین اساتید پژوهشگر کشور هستند و همچنین مشاورین آمار زیستی و اپیدمیولوژی به نویسندگان مشاوره داده، کمک می‌نمایند تا مقاله حتی‌المقدور عاری از اشکال به زینت چاپ آراسته شود.

لازم به ذکر است که از ۸۶۳ مقاله دریافت شده، تعداد ۶۲۴ مقاله (حدود ۷۰٪)، پذیرفته و چاپ شده‌اند؛ که این میزان به استاندارد جهانی (۶۰-۷۰٪) نزدیک است.

این امر بسیار مشکل و وقت‌گیر و پرزحمت، توسط اعضاء هیأت تحریریه که عاشقانه فعالیت می‌نمایند، طی سال‌های گذشته انجام شده است. لازم می‌دانم به اطلاع خوانندگان محترم برسانم که برای کمک به اصلاح اشکالات یک مقاله گاهی اوقات سه نفر از اعضاء هیأت تحریریه، بیش از هشت ساعت با نویسندگان مقالات جلسه حضوری داشته‌اند.

درباره روند کار نیز خوانندگان ارجمند حق دارند مطلع باشند. مقالات واصله به دفتر نشریه بلافاصله اندکس شده، در اولین جلسه هیأت تحریریه که هر دو هفته یک بار با حضور اعضاء در ساعت ۷/۳۰ صبح روزهای یکشنبه برگزار می‌شود، مطرح، در صورتی که در چهارچوب حوزه و اهداف نشریه باشد، برای داوران ارسال می‌شود. داوران توسط اعضاء هیأت تحریریه، از بین معتبرترین اساتید رشته‌های مختلف انتخاب می‌شوند. سپس پیشنهادات داوران جمع‌بندی شده و توسط سردبیر به نویسندگان منعکس می‌شود. پس از اصلاح اشکالات در مراحل مختلف، مقاله مجدداً در هیأت تحریریه مطرح و چاپ آن به تصویب می‌رسد.

با سیاست فوق نشریه سال به سال روند موفق‌تری داشته و با علاقمندی که خصوصاً در جراحان جوان کشور نسبت به جامعه جراحان و نشریه ایجاد شده است، اکنون به عنوان یکی از وزین‌ترین نشریات علوم پزشکی کشور و با امتیازی بالا به راه خود ادامه می‌دهد.

مطالب متنوع دیگری، علاوه مقالات مروری، مقالات پژوهشی، گزارش موارد نادر و جالب که اساس و چهارچوب علمی نشریه هستند، مثل نامه به سردبیر، پژوهش در جراحی، تاریخ جراحی، مقالات آموزشی، نقد مقالات، زبان تجربه، گوشه‌هایی از خاطرات جراحی نیز به چاپ می‌رسند، که با استقبال خوبی برخوردار هستند. در صورت استقبال خوانندگان بخشی تحت عنوان هنر در جراحی نیز از شماره‌های آینده به نوع مقالات افزوده خواهد شد.

یکی از کمبودهای نشریه طی سال‌ها جذب آگهی بوده است. آگهی در نشریات جایگاه مهمی دارند، انگار که نشریه فاقد آگهی خواننده ندارد. با تلاش‌های ارزشمند دبیر محترم اجرائی جامعه جراحان جناب آقای دکتر عباسیون، در طی سال گذشته تعداد کافی آگهی مفید زینت بخش نشریه شده است.

اعضاء هیأت تحریریه متشکل از نوزده نفر اساتید شاغل در داخل کشور و چهار نفر جراحان ایرانی برجسته خارج از کشور بوده و هر دو هفته یکبار جلسه تشکیل می‌دهند. مشاورین آمار زیستی بطور مستمر با نشریه همکاری داشته و تمام مقالات پژوهشی توسط ایشان بررسی می‌شوند. همچنین مشاورین علمی نشریه متشکل از بیست شخصیت دانشمند در مسائل مهم و کلیدی اظهار نظر می‌نمایند. همین جا وظیفه خود می‌دانم که از شادروان آقای دکتر قدرت‌الله مؤثقی یاد کنم که تا آخرین روزهای حیات با نشریه همکاری می‌نمودند. علاوه بر این در هر شماره حدود پنجاه نفر از متخصصین داوری مقالات را به عهده داشته‌اند. نشریه هم اکنون در سه نمایه مهم بین‌المللی اندکس شده است.

- Index – Copernicus
- Index Medex
- Med Line

لازم می‌دانم از تک تک اعضای هیأت تحریریه که با بزرگواری وقت گرانبهای خود را در اختیار نشریه می‌گذارند و عاشقانه و افتخاری فعالیت می‌نمایند، سپاسگزاری نمایم. همچنین از مشاورین عالیقدر و داوران تشکر ویژه داشته، آرزوی سلامتی برای ایشان دارم.

علاوه بر این ضروری است به اطلاع برسانم که مسئولیت سنگین، سخت، نفس‌گیر و ارزشمند مدیریت اجرائی به عهده سرکار خانم دکتر شیوا گلشنی است که سهم مهمی در انتشار مستمر و منظم نشریه دارند و البته سرکار خانم نسیم کاظمی فر منشی وظیفه‌شناس که به امر تایپ مکاتبات، متن و صفحه‌بندی نشریه، امور دفتر، ارتباطات و غیره اشتغال دارند. و البته این موفقیت اگر حاصل شده است مدیون راهنمایی‌ها، حمایت‌های بی‌دریغ مدیر مسئول محترم و ریاست جامعه جراحان ایران جناب آقای دکتر ایرج فاضل بوده است. همه ما دوستداران جامعه جراحان به تدبیر بلند ایشان امید داریم. در خاتمه درود بر شما نویسندگان مقالات، که بدون آنها نشریه‌ای وجود نداشت و بالاخره سپاس از شما خوانندگان محترم. به امید دریافت نظریات شما هستیم.

دکتر مصطفی جابرانصاری

سردبیر فصلنامه علمی - پژوهشی جراحی ایران

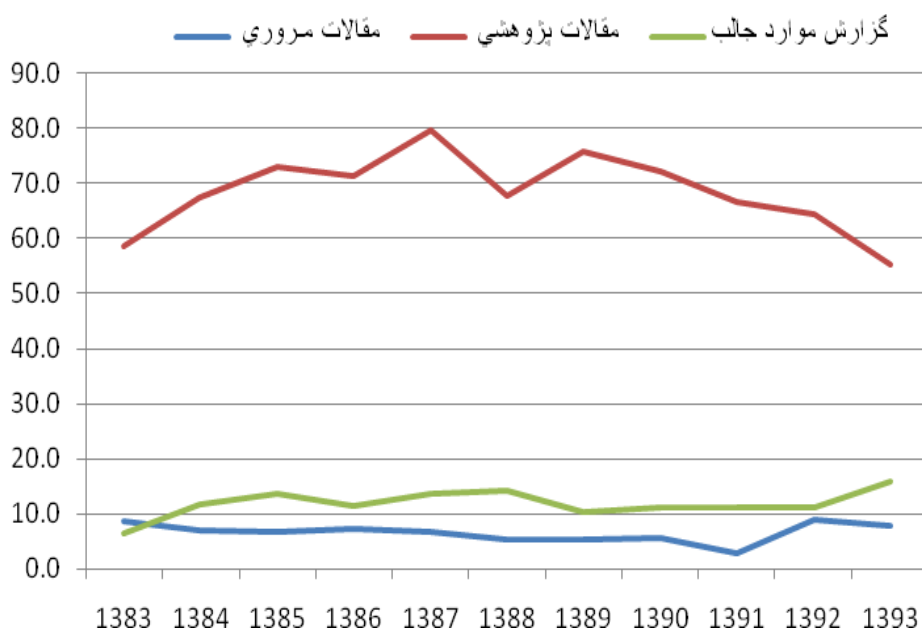
خلاصه کارنامه ۱۶ سال فعالیت را در نمودارهای زیر ملاحظه می‌فرمائید.

جدول زیر به بررسی و مقایسه انواع مقالات و حجم صفحات منتشر شده در نشریه جراحی ایران در دوره ده ساله ۱۳۸۳ الی ۱۳۹۳ پرداخته است. نکته لازم به ذکر این است که، در هر سال ۲۴ جلسه هیأت تحریریه به مدت ۴۸ ساعت کاری برگزار شده است.

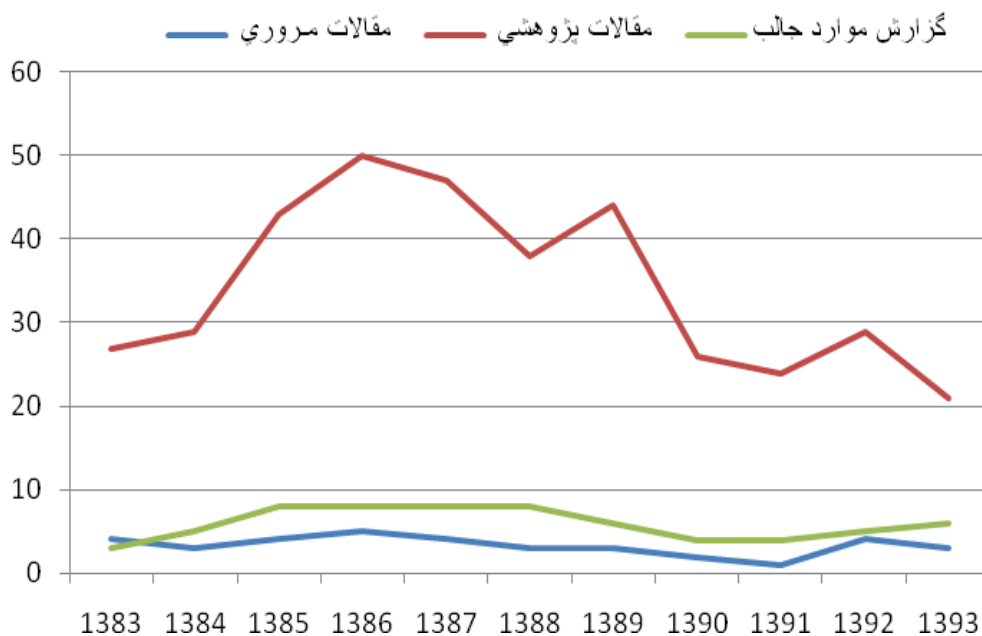
جدول ۱- تعداد انواع مقالات و حجم صفحات منتشر شده در نشریه جراحی ایران در دوره ده ساله ۱۳۸۳ الی ۱۳۹۳

۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	فهرست مقالات
تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	
۴	۳	۳	۳	۴	۳	۳	۲	۱	۴	۴	مقالات مروری
۲۷	۲۹	۲۹	۵۰	۴۷	۳۸	۴۴	۲۶	۲۴	۲۹	۲۸	مقالات پژوهشی
۳	۵	۵	۸	۸	۸	۶	۴	۴	۵	۸	گزارش موارد جالب
۳	-	-	-	۱	۱	۱	-	-	-	۱	تاریخ جراحی
۵	۳	۳	۴	۵	۴	۴	۳	۳	۴	۴	پژوهش در جراحی
۳	۲	۲	۳	۱	-	-	-	۱	-	-	نقد مقاله
۱	-	-	-	-	۱	-	-	-	-	-	زبان تجربه
-	۱	۱	-	-	۱	-	-	-	-	۲	نامه به سردبیر
-	-	-	-	-	-	-	-	-	۲	۳	گوشه‌هایی از خاطرات جراحی
۴۶	۴۳	۴۳	۷۰	۵۹	۵۶	۵۸	۳۶	۳۶	۴۵	۵۰	تعداد کل مقالات چاپ شده
۵۸	۶۸	۷۰	۹۱	۸۰	۷۴	۴۹	۳۶	۳۸	۵۵	۴۵	تعداد کل مقاله‌های دریافتی
۳۵۵	۳۵۶	۴۷۶	۵۴۲	۴۳۴	۴۳۴	۳۶۷	۲۹۰	۲۵۴	۴۲۳	۴۵۲	تعداد صفحات چاپ شده
۳	۳	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	تعداد نشریات چاپ شده

لیست تعداد و نوع مقالات و حجم فعالیت نشریه را در نمودارهای زیر ملاحظه می‌نمائید.

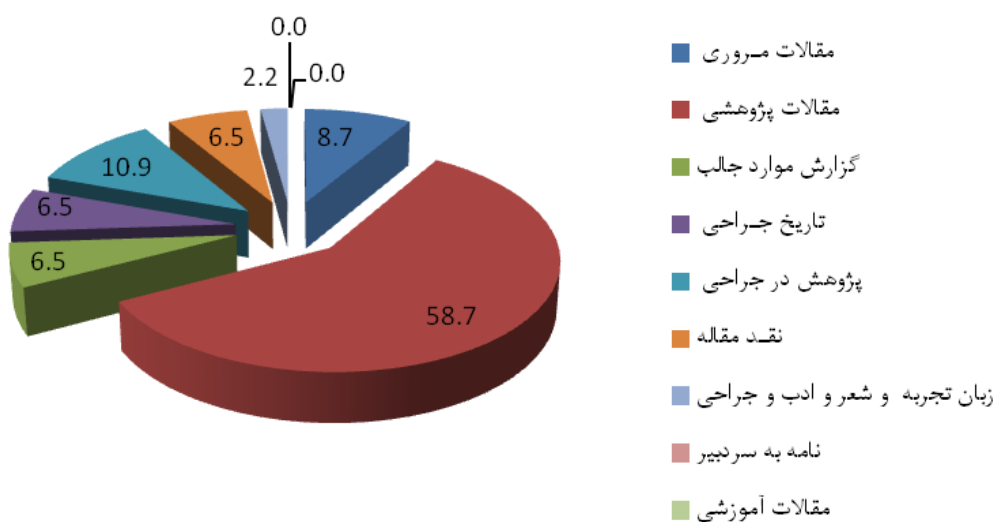

نمودار ۱- نمودار درصدی مقالات مروری، گزارش موارد جالب و مقالات پژوهشی منتشر شده طی سال‌های ۱۳۸۳ الی ۱۳۹۳

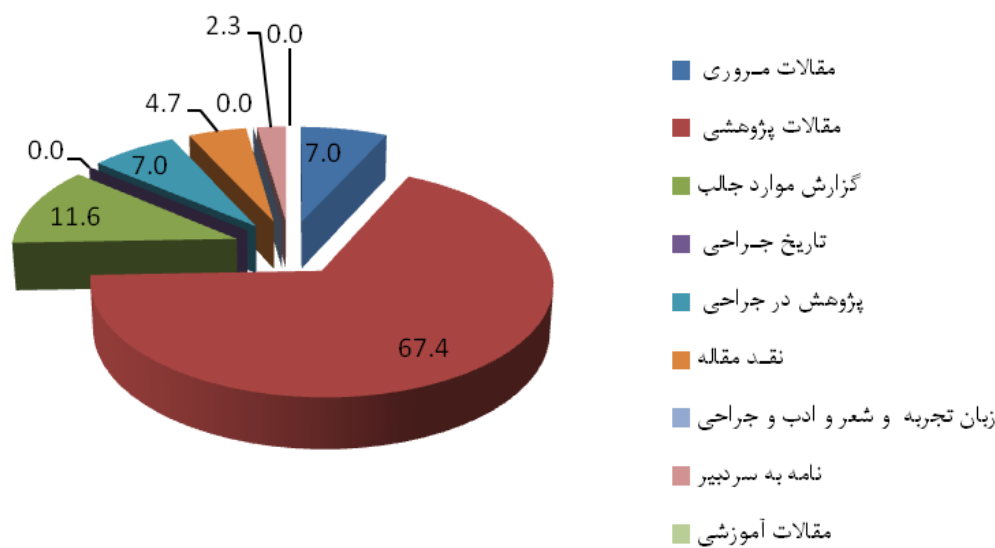

نمودار ۲- نمودار تعدادی مقالات مروری، گزارش موارد جالب و مقالات پژوهشی منتشر شده طی سال‌های ۱۳۸۳ الی ۱۳۹۳

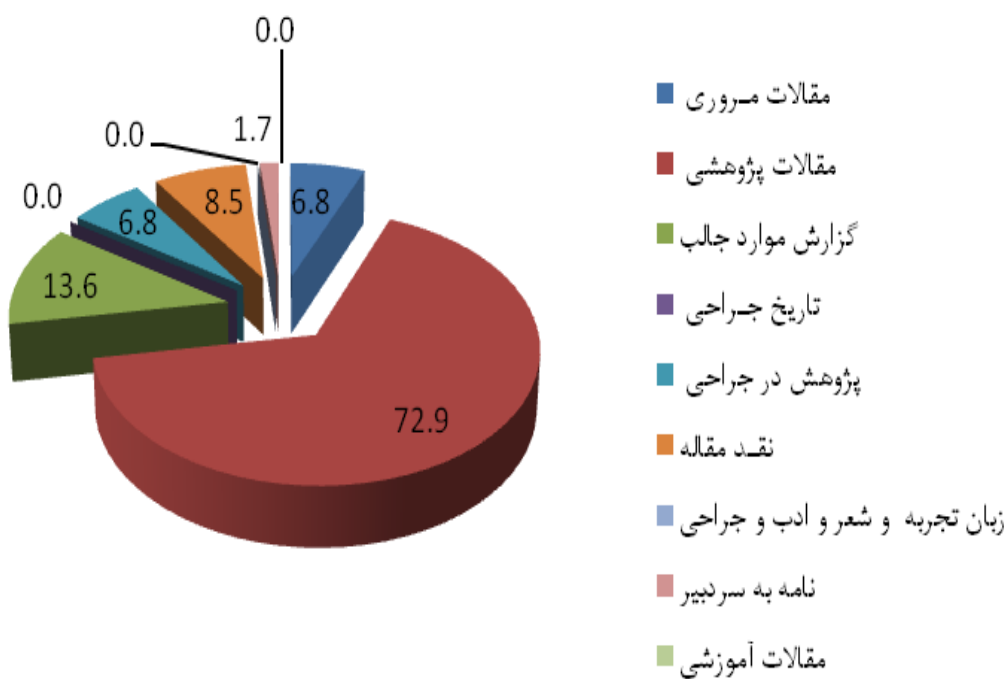
از جدول و نمودارهای قبل می‌توان دریافت که با توجه به خط مشی و استراتژی به کار گرفته شده در مجله، طی سالیان اخیر در حدود هفتاد درصد از مقالات منتشر شده را مقالات پژوهشی، یازده درصد را مقالات مربوط به گزارش موارد جالب و تقریباً هشت درصد را مقالات مروری تشکیل داده‌اند. تنها ده درصد از مقالات، در سایر زمینه‌ها انتشار یافته‌اند. علاوه بر این می‌توان مشاهده نمود که مقالات پژوهشی منتشر شده از سال ۱۳۸۹ روند کاهشی را نشان داده‌اند. در ادامه با استفاده از نمودارهای دایره‌ای توزیع انواع مقالات منتشر شده در هر سال آرایه شده‌اند.

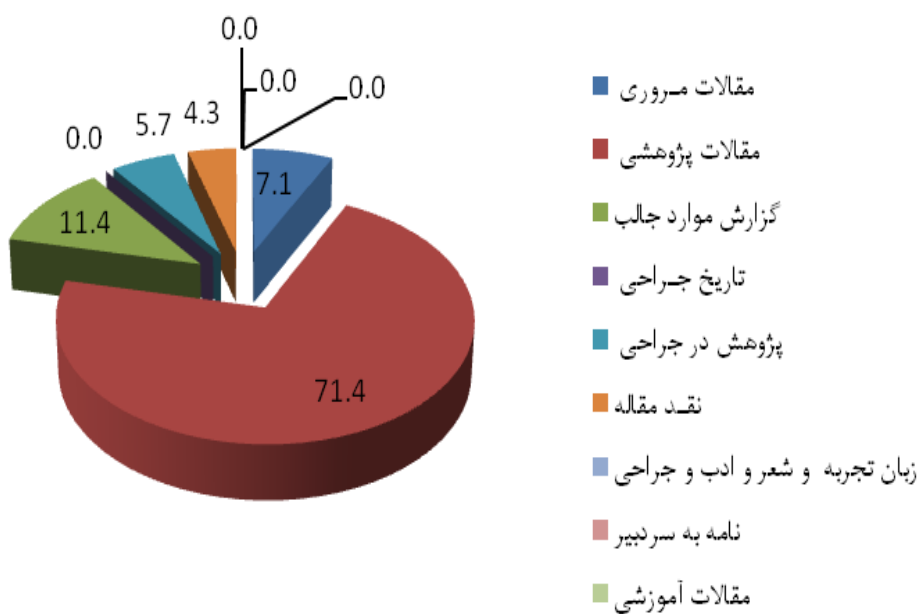
نمودار ۳- نمودار توزیع مقالات منتشر شده در سال ۱۳۸۳

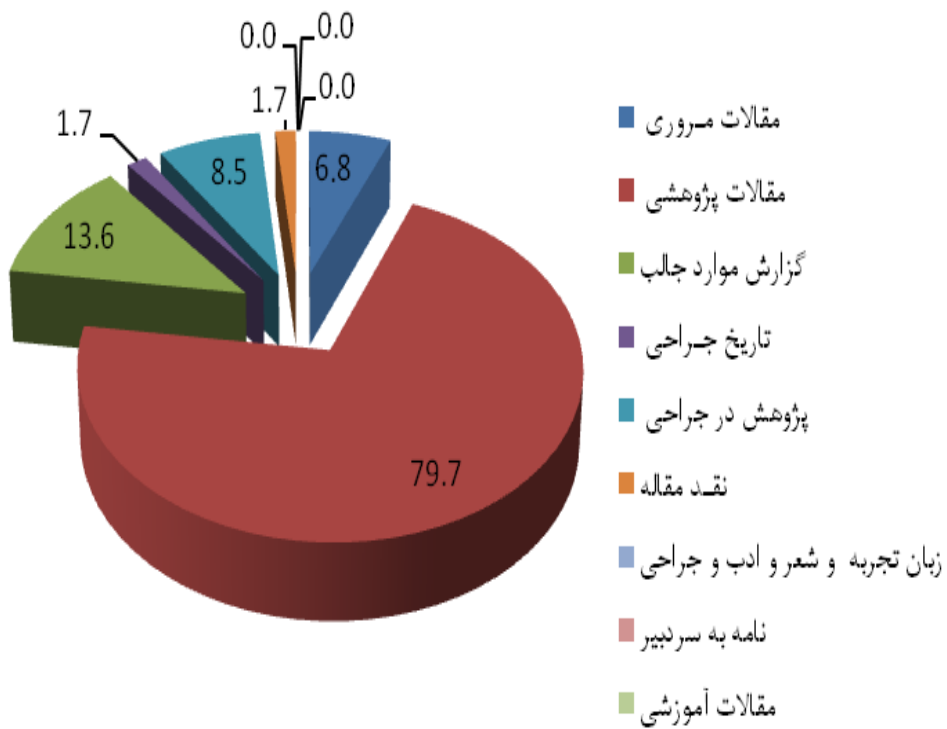
نمودار ۴- نمودار توزیع مقالات منتشر شده در سال ۱۳۸۴

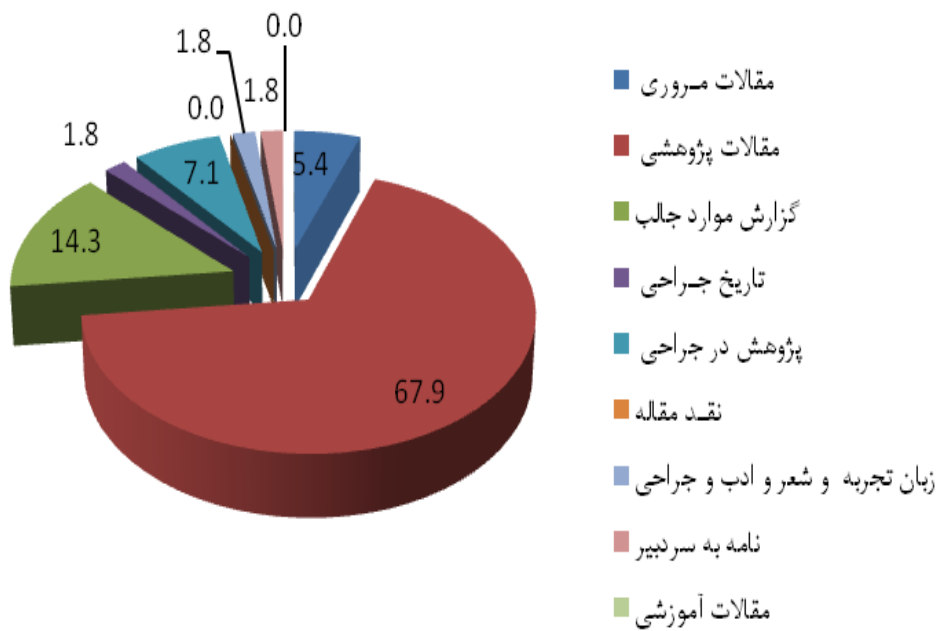
نمودار ۵- نمودار توزیع مقالات منتشر شده در سال ۱۳۸۵

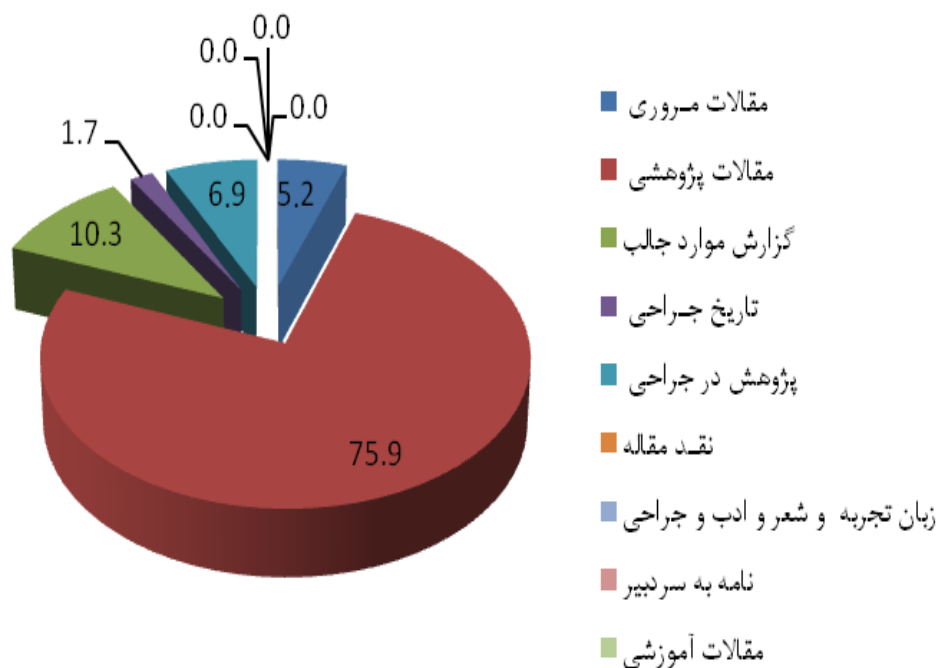
نمودار ۶- نمودار توزیع مقالات منتشر شده در سال ۱۳۸۶

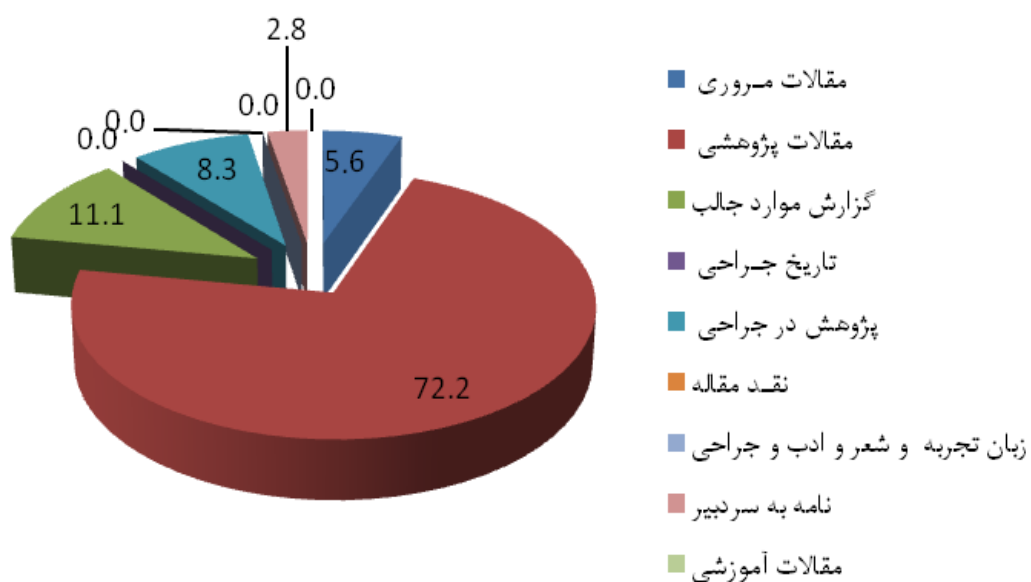
نمودار ۷- نمودار توزیع مقالات منتشر شده در سال ۱۳۸۷

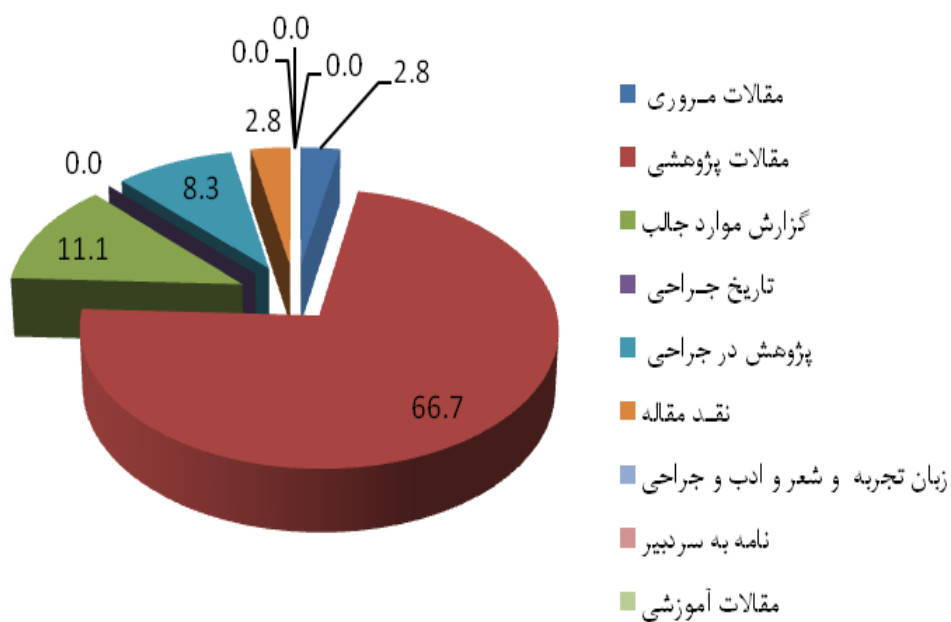
نمودار ۸- نمودار توزیع مقالات منتشر شده در سال ۱۳۸۸

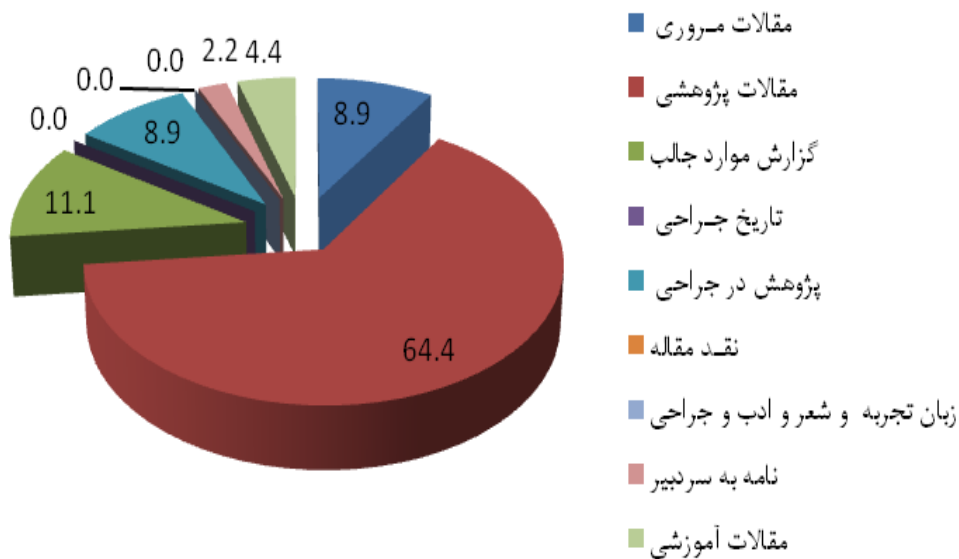
نمودار ۹- نمودار توزیع مقالات منتشر شده در سال ۱۳۸۹

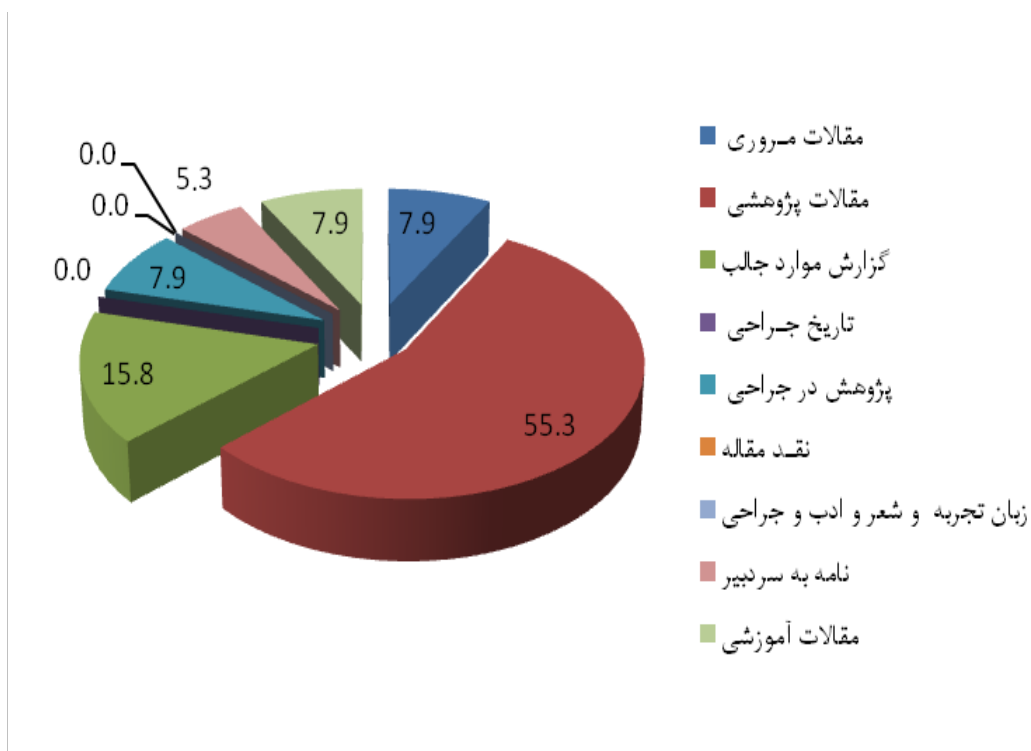
نمودار ۱۰- نمودار توزیع مقالات منتشر شده در سال ۱۳۹۰

نمودار ۱۱- نمودار توزیع مقالات منتشر شده در سال ۱۳۹۱

نمودار ۱۲- نمودار توزیع مقالات منتشر شده در سال ۱۳۹۲

نمودار ۱۳- نمودار توزیع مقالات منتشر شده در سال ۱۳۹۳